

## **“ Waterkwaliteit en visbestand in de Leibeek-Laakbeek anno 2026 “**

De Leibeek-Laakbeek behoort samen met de Weesbeek tot de cluster Weesbeek.

### **1. Waterkwaliteit**

[ Zie: Integraal Waterbeleid – Dijle-Zennebekken – Wateruitvoeringsprogramma 2025 – Bekkenbestuur 11 juni 2025 ] en [ Integraal Waterbeleid – Dijle-Zennebekken – Visie en acties ]

De Leibeek-Laakbeek is een aandachtsgebied klasse 4. Het gebied heeft de goede ecologische toestand bereikt in 2033 (of erna van zodra natuurlijk herstel heeft plaatsgevonden).

In de zomer vallen grote stukken van de bovenlopen van de Weesbeek en de Leibeek Laakbeek droog.

In het bekken van de Weesbeek en de Leibeek-Laakbeek liggen zeer waardevolle natuurgebieden met natte natuur. Het strategisch project ORIOM, de gemeenten en het regionaal landschap Dijleland zetten hier ook sterk in op zachte recreatie langs de waterloop en het herwaarderen van de waterloop in bebouwde omgeving (bijvoorbeeld centrum Boortmeerbeek).

De Leibeek en zijlopen (aandachtsgebied type 1) stromen door Herent en Haacht.

In dit aandachtsgebied is de waterkwaliteit zelfs slecht door de te hoge fosforconcentratie. Toch zien we de laatste jaren een sterke verbetering, en scoren de meeste biologische parameters ondertussen al matig. De zuiveringsgraad is hier nog relatief laag. De verdere uitbouw van de saneringsinfrastructuur kan tot een significante verbetering leiden.

Het afstroomgebied van de Leibeek is een belangrijk landbouwgebied, waar percelen vaak vlak langs de waterloop liggen, en diffuse verontreiniging kan optreden.

In de vallei van de Leibeek bevinden zich belangrijke watergebonden natuurwaarden (onder andere Wijgmaalbroek, Haachtse Leibeekvallei). Omdat de Leibeek hier regelmatig overstroomt, is een goede waterkwaliteit noodzakelijk.

De structuurkwaliteit van de Leibeek en haar zijlopen is, op het meest stroomafwaartse deel na, matig tot zwak. Een bijzonder element in dit gebied vormt de Antitankgracht, een relict uit de Tweede Wereldoorlog dat nu een waterrijk natuurgebied vormt.

In het gebied bevinden zich ook verschillende drinkwaterwinningen. In de vallei van de Leibeek zelf is er de winning in Haacht. Daarnaast bevindt zich een winning in het Kastanjebos (Natura 2000 gebied), langs de Lipsebeek. Deze winning heeft echter impact op de ruimere gordel van Natura 2000-gebieden hier, die doorloopt tot in het gebied van de Weesbeek.

Ook hiervoor is een goede waterkwaliteit en waterkwantiteit, zowel voor grond- als oppervlaktewater, belangrijk. Het bevorderen van infiltratie om te zorgen dat de grondwatervoorraden terug aangevuld worden, is hier dan ook een belangrijk aandachtspunt.

Een belangrijke zijloop van de Leibeek is de Binnenbeek, die opgenomen is in het Sigma-project.

Het bekkensecretariaat startte voor de Weesbeek en de Leibeek-Laakbeek in 2017 een integraal project op. Dit wordt ook in deze planperiode verdergezet, en kan leiden tot extra acties.

Het actieprogramma voor de Leibeek-Laakbeek omvat volgende gebiedsspecifieke acties:

| nr                        | titel                                                                                                                                 | initiatiefnemer(s)                                                                                               |
|---------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <a href="#">4A_B_0022</a> | *Tegengaan verdroging en garanderen geschikte grondwaterstanden voor het Kastanjebos                                                  | Vlaamse overheid : Agentschap voor Natuur en Bos (ANB), Gemeente: Herent, Drinkwatermaatschappij : De Watergroep |
| <a href="#">7B_D_0079</a> | Aanleggen van bufferstroken langs de Leibeek-Laakbeek en zijlopen (o.a. Lipsebeek)                                                    | Bekkensecretariaat Dijle- en Zennebekken, Vlaamse overheid : Vlaamse Landmaatschappij (VLM)                      |
| <a href="#">8A_E_0333</a> | *Herstel structuurkwaliteit, natuurlijke waterbergingscapaciteit en sanering vismigratieknelpunten op de Leibeek-Laakbeek en zijlopen | Provincie Vlaams-Brabant                                                                                         |

\*= Blue Deal actie

#### ***a) Een natuurlijkere structuur voor de Leibeek***

De structuurkwaliteit van de Leibeek in de natuurgebieden in de Haachtse Leibeekvallei (Haachts Broek en Schorisgat) is niet optimaal, maar is zich wel aan het ontwikkelen.

De provincie Vlaams-Brabant heeft een studiebureau aangesteld om te bekijken hoe ze de structuurkwaliteit hier via beperkte ingrepen kan verbeteren, in overleg met de eigenaars en gebruikers (actie 8A\_E\_0333).

Dit kan ook gepaard gaan met een betere waterberging in het gebied. De eerste voorstellen werden al uitgewerkt en besproken met onder andere de gemeente en Natuurpunt, en worden verder aangepast.

#### ***b) Integraal project Leibeek-Laakbeek***

De Weesbeek en de Leibeek-Laakbeek werden altijd samen bekeken in één integraal project.

Omdat het hier om een groot gebied gaat, en er in beide afstroomzones veel gebeurt, werd beslist om het integraal project op te splitsen en voortaan een apart integraal project voor de Weesbeek en één voor de Leibeek-Laakbeek te organiseren.

Op 15 mei 2025 organiseerde het bekkensecretariaat samen met het regionaal landschap Dijleland de eerste vergadering van het integraal project Leibeek-Laakbeek.

## **2. Visbestand**

### **a) Afvissing door INBO in 2004**

In 2004 werd door INBO geen visleven vastgesteld in de Leibeek.

[ Zie: Van Thuyne, G., & Breine, J. (2004). *Visbestandopnames op enkele beken van het Dijlebekken (2004)*. (Rapporten van het instituut voor bosbouw en wildbeheer - sectie visserij; Vol. 114). Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer. ]

### **b) Afvissing in 2008**

INBO viste in 2008 op twee locaties in de Leibeek.

Zowel te Haacht als in Boortmeerbeek trof men voor het eerst vis aan.

Te Haacht haalde men driedoornige stekelbaars, bermpje en blauwbandgrondel boven en te Boortmeerbeek, driedoornige stekelbaars, bittervoorn, blauwbandgrondel en riviergrondel.

Op beide locaties steeg de EQR met één klasse en krijgen ze nu de waardebeoordeling 'ontoereikende kwaliteit'.

[ Zie: Van Thuyne, G. en Breine, J. (2009). Visbestandopnames in Vlaamse beken en rivieren in het kader van het 'Meetnet Zoetwatervis' 2008. Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek 2009 (rapportnr. 32). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel. ]

[ Zie ook: Tabel in bijlage ]

### **c) Afvissing in 2012**

Dit is de meest recente afvissing.

In 2012 werden 5 vissoorten gevangen: blauwband, driedoornige stekelbaars, paling, rietvoorn en tiendoornige stekelbaars.

[ Zie: Tabel in bijlage ]

Wolvertem, april 2026

VERBEIREN Marc

## **TABELLEN afvissingen in de Leibeek door INBO in 2008 en 2012**

| Waterloop | Lambert X/Y                           | Omschrijving | Gemeente      | Provincie      | Bekken      | Jaar | Nederlandse naam         | Gemiddelde Dagvangst (aantal) | Gemiddelde Gewicht (gram) |
|-----------|---------------------------------------|--------------|---------------|----------------|-------------|------|--------------------------|-------------------------------|---------------------------|
| Leibeek   | 168988/183658 /                       |              | Haacht        | Vlaams-Brabant | Dijlebekken | 2008 | bermpje                  | 1.00                          | 6.30                      |
| Leibeek   | 168988/183658 /                       |              | Haacht        | Vlaams-Brabant | Dijlebekken | 2008 | blauwband                | 4.00                          | 7.60                      |
| Leibeek   | 168988/183658 /                       |              | Haacht        | Vlaams-Brabant | Dijlebekken | 2008 | driedoornige stekelbaars | 1.00                          | 1.30                      |
| Leibeek   | 168988/183658 /                       |              | Haacht        | Vlaams-Brabant | Dijlebekken | 2012 | tiendoornige stekelbaars | 2.00                          | 3.70                      |
| Leibeek   | 164354/187222 aan doodlopend straatje |              | Boortmeerbeek | Vlaams-Brabant | Dijlebekken | 2008 | bittervoorn              | 3.00                          | 1.80                      |
| Leibeek   | 164354/187222 aan doodlopend straatje |              | Boortmeerbeek | Vlaams-Brabant | Dijlebekken | 2008 | blauwband                | 3.00                          | 6.30                      |
| Leibeek   | 164354/187222 aan doodlopend straatje |              | Boortmeerbeek | Vlaams-Brabant | Dijlebekken | 2008 | driedoornige stekelbaars | 15.00                         | 25.70                     |
| Leibeek   | 164354/187222 aan doodlopend straatje |              | Boortmeerbeek | Vlaams-Brabant | Dijlebekken | 2008 | riviergrondel            | 12.00                         | 97.30                     |
| Leibeek   | 164354/187222 aan doodlopend straatje |              | Boortmeerbeek | Vlaams-Brabant | Dijlebekken | 2012 | blauwband                | 1.00                          | 4.80                      |
| Leibeek   | 164354/187222 aan doodlopend straatje |              | Boortmeerbeek | Vlaams-Brabant | Dijlebekken | 2012 | driedoornige stekelbaars | 7.00                          | 13.00                     |
| Leibeek   | 164354/187222 aan doodlopend straatje |              | Boortmeerbeek | Vlaams-Brabant | Dijlebekken | 2012 | paling                   | 5.00                          | 720.80                    |
| Leibeek   | 164354/187222 aan doodlopend straatje |              | Boortmeerbeek | Vlaams-Brabant | Dijlebekken | 2012 | rietvoorn                | 1.00                          | 23.10                     |
| Leibeek   | 164354/187222 aan doodlopend straatje |              | Boortmeerbeek | Vlaams-Brabant | Dijlebekken | 2012 | tiendoornige stekelbaars | 5.00                          | 5.00                      |

## **CIW – oppervlaktewaterlichamen - Dijle- en Zennebekken**

### ☐ **Toon fiches Vlaams waterlichaam**

- [Karakterisering](#)
- [Doelstellingen](#)
- [Druk en impactanalyse](#)
- [Beoordeling](#)
- [Kwaliteitsnormen gevaarlijke stoffen](#)
- [Toekomstverkenning](#)
- [Reductiedoelen en afwijkingen](#)

VL05\_85

LEIBEK - LAAKBEEK

Bonheiden, Boortmeerbeek, Haacht, Keerbergen, Rotselaar, Tremelo